

TARPTAUTINIS KONFERENCIJOS

SOVIETINIS JUNGOS IR VOKIETIJOS 1939 M. SLAPTIEJI SUSITARIMAI IR
JŲ PADARINIAI VIDURIO BEI RYTŲ EUROPOS VALSTYBĖMS
MEDžiAGA

1999 m. rugpjūčio 30 d. Tarptautinė komisija nacių ir sovietinio okupacinio režimo nusikaltimams Lietuvoje vertinti, Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras, Lietuvos istorijos institutas ir Vilniaus universitetas organizavo tarptautinę konferenciją „Sovietinės jungos ir Vokietijos 1939 m. slaptieji susitarimai ir jų padariniai Vidurio bei Rytų Europos valstybėms“. Konferencijoje buvo nagrinėjamos šios problemos:

- Vidurio ir Rytų Europos žmonių saugumo Antrojo pasaulinio karo išvakarėse istoriografija ir naujų tyrimų perspektyvos;
- Molotovo–Ribbentropo pakto ištakos ir prielaidos; Sovietinės jungos ir Vokietijos karinis, politinis-diplomatinis bendradarbiavimas tarpukario metais;
- pakto padariniai Vidurio ir Rytų Europos žmonių saugumui ir valstybingumui, demografiniai ir teritoriniai pokyčiai ir t. t.
- Sovietinės jungos ir Vokietijos nepuolimo pakto bei jo slaptųjų susitarimų analizė ir vertinimas tarptautinės teisės požiūriu;
- pakto slaptųjų protokolų padarinių panaikinimas 1989–1994 metais.

Konferencijoje dalyvavo Vokietijos, Rusijos, Estijos, Latvijos ir Lietuvos mokslininkai: doc. Z. Butkus (Vilniaus universitetas) skaitė pranešimą „Vokietijos ir SSRS diplomatinis bendradarbiavimas Baltijos regione 1920–1940 m.“, doc. A. Kasparavičius (Vilniaus pedagoginis universitetas) – „Ribbentropo–Molotovo slaptųjų protokolų ištakos 1922–1936 m.“, dr. J. Tauberis (Taurų rytų Vokietijos kultūros institutas) – „Kelias Stalino–Hitlerio paktams“, dr. M. Ilmjäru (Estijos mokslų akademijos Istorijos institutas) – „Estijos užsienio politika 1939–1940 m.“, dr. N. Lebedeva (Rusijos mokslų akademijos Visuotinės istorijos institutas) – „VKP(b) CK politinis biuras ir 1939–1940 m. prijungtų prie SSRS teritorijų sovietizavimas“, dr. K. Kangeris (Stokholmo universiteto Baltijos studijų centras) – „Baltijos vokiečių repatriacija po pakto pasirašymo: nauja nacių demografinė politika ar išanksto sukurtas planas gyvendinimas?“, prof. V. Kašauskienė (Lietuvos istorijos institutas) – „Lietuvos visuomenės pastangos 1987–1990 m. pripažinti niekinį Molotovo–Ribbentropo paktą“, prof. D. A. Loeberis (Kylio universitetas) – „Molotovo–Ribbentropo pakto padariniai dabar: tarptautinės teisės aspektai“.

TURINYS

- DR. J. TAUBERIS (*Šiaurės rytų Vokietijos kultūros institutas*)
ŠKELIAS STALINOŠHITLERIO PAKT ų í í í í í í í í í í í í í í í í 2
- DOC. Z. BUTKUS (*Vilniaus universitetas*)
ŠVOKIETIJOS IR SSRS DIPLOMATINIS BENDRADARBIAVIMAS BALTIJOS
TĀLYSE 1920–1940 M.ų í í í í í í í í í í í í í í í í í í í í í 12
- DOC. A. KASPARAVI IUS (*Vilniaus pedagoginis universitetas*)
ŠRIBBENTROPOŠMOLOTOVO SLAPT J PROTOKOL IŲTAKOS 1922–1936
M.ų í í í í í í í í í í í í í í í í í í í í í í í í í í í í 16
- DR. M. ILMJĀRU (*Estijos mokslų akademijos Istorijos institutas*)
ŠESTIJOS UfiSIENIO POLITIKA 1939–1940 M.ų í í í í í í í í í í ...í í ..33
- DR. K. KANGERIS (*Stokholmo universiteto Baltijos studijų centras*)
ŠBALTIJOS VOKIE I ŠREPATRIACIJAŠ PO PAKTO PASIRAŲYMO: NAUJA
NACI DEMOGRAFIN POLITIKA AR IŲM ANKSTO SUKURT PLAN
GYVENDINIMAS?ų í í í í í í í í í í í í í í í í í í í í í í í í í í í 40
- DR. N. LEBEDEVA (*Rusijos mokslų akademijos Visuotinės istorijos institutas*)
ŠVKP(B) CK POLITINIS BIURAS IR 1939–1940 M. PRIJUNGT PRIE SSRS
TERITORIJ SOVIETIZAVIMASų í í í í í í í í í í í í í í í í í í í í í ...48
- PROF. D. A. LOEBERIS (*Kylio universitetas*)
ŠMOLOTOVOŠRIBBENTROPO PAKTO PADARINIAI DABAR IAI:
TARPTAUTIN S TEIS S ASPEKTAIų í í í í í í í í í í í í í í í í í í í í í .61
- PROF. V. KAŲAUSKIEN (*Lietuvos istorijos institutas*)
ŠLIETUVOS VISUOMEN S PASTANGOS 1987–1990 M. PRIPAfiINTI
NIEKINIU MOLOTOVOŠRIBBENTROPO PAKT ų í í í í í í í í í í ...66